

เสียงจากห้วงสำนึก

โดย : สุวิรัช วีรวรรณ

ประชามติคือชะตากรรมนายใหญ่

ผมคาดการณ์เอาเองนะครับว่า การทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ประชาชนจะออกมาใช้สิทธิมากกว่าการทำประชามติรัฐธรรมนูญปี 2550

ขณะที่ถามความเห็นส่วนใหญ่ยังไม่เห็นใครกล้าฟันธงว่าประชามติครั้งนี้จะผ่านหรือไม่

ศูนย์สำรวจความคิดเห็น นิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ หรือ นิด้า เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 8 การลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ในระหว่างวันที่ 12 - 13 กรกฎาคม 2559 สุ่มจากผู้ที่มียอายุ 18 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,503 หน่วยตัวอย่าง

พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ 62.48% ยังไม่ตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ขณะที่ 30.41% จะไปลงมติรับร่างรัฐธรรมนูญ ขณะที่ 6.79% ระบุว่า ไปลงมติไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ และ 0.32% ระบุว่า ไปใช้สิทธิ แต่ไม่มีมติไปทางใดทางหนึ่งอย่างชัดเจน

ขณะที่ "กรุงเทพโพลล์" ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับคำถามพ่วงประชามติ ที่ให้ ส.ว.สรรหา ในช่วงเปลี่ยนผ่าน 5 ปีมีสิทธิร่วมกับ ส.ส.โหวตเลือกนายกรัฐมนตรี พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ 51.43% ระบุว่า ยังไม่ตัดสินใจ รองลงมา 29.01% บอกว่า ไปลงมติเห็นด้วย ขณะที่ 19.16% ไปลงมติไม่เห็นด้วย และ 0.40% ระบุว่า ไปใช้สิทธิแต่ไม่มีมติไปทางใดทางหนึ่งอย่างชัดเจน

น่าสนใจว่าทั้ง 2 โพลมีความเห็นตรงกันที่ว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่ แต่ที่บอกว่าจะไปลงประชามตินั้นเสียงส่วนใหญ่มาทางรับร่างรัฐธรรมนูญมากกว่า แต่เมื่อเสียงส่วนใหญ่เกิน 50 เปอร์เซ็นต์ยังไม่ตอบว่าจะไปหรือไม่ โอกาสจะพลิกผันไปข้างหนึ่งก็มีเสมอ

ถ้าเราดูการทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญ 2550 การทำประชามติครั้งนั้นผู้มีสิทธิประมาณ 45 ล้านคนมีผู้มาใช้สิทธิประมาณ 25 ล้านคน คิดเป็น 57.61% เห็นชอบ 14,727,306 เสียง คิดเป็น 57.81% ไม่เห็นชอบ 10,747,441 เสียง คิดเป็น 42.19% จะเห็นว่าครั้งนั้นชนะกันที่ 4 ล้านเสียง

ครั้งนั้นมีการเปิดอภิปรายกันอย่างกว้างขวางทั้งฝ่ายเห็นด้วยไม่เห็นด้วย ทำให้เราเห็นชัดเจนว่าฝ่ายไหนสนับสนุน ฝ่ายไหนคัดค้าน เพราะทุกคนขึ้นมาเคลื่อนไหวบนดิน ตอนนั้น นิธิ เอียวศรีวงศ์ และคณะถึงกับเอาเงินมาซื้อโฆษณาณรงค์ 4 สีในหนังสือพิมพ์มติชน มีคนไปถามว่าเอาเงินมาจากไหน เงินทักษิณหรือไม่ นิธิตอบว่า เงินทักษิณแล้วจะทำไม่ถ้านำท่วมทักษิณมาบริจาคเงินช่วยเหลือแล้วจะมารับหรือไม่

และปัจจัยอีกอย่างที่ทำให้ฝ่ายรับร่างรัฐธรรมนูญชนะในครั้งนั้นคือ ความต้องการให้มีการเลือกตั้งเร็วๆ จนเกิดกระแสแล้วรับไปก่อนแล้วค่อยแก้ทีหลัง

แต่การทำประชามติครั้งนี้ไม่เปิดโอกาสให้ฝ่ายไม่เห็นด้วยเคลื่อนไหวแต่ให้ฝ่ายร่างรัฐธรรมนูญเดินสายชี้แจงข้อดีของรัฐธรรมนูญฝ่ายเดียว แถมยังไม่มีการพิมพ์ฉบับเต็มแจกจ่ายไปทุกครัวเรือนเหมือนครั้งที่แล้ว แต่แจกสรุปย่อซึ่งเป็นสาระสำคัญไม่กี่ล้านเล่มเท่านั้น แน่หนอนว่าคงสรุปแต่ข้อดีมา ซึ่งต้องยอมรับว่าเป็นการทำประชามติที่ไม่ค่อยเป็นธรรมนัก

และเป็นเรื่องประหลาดมากที่มากถามประชาชนว่าเห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญมั๊ย แต่ให้เขาไปชวนขายหาว่าร่างรัฐธรรมนูญเอง อ้างว่าเผยแพร่ฝ่ายทางคอมพิวเตอร์แล้ว แต่ตาเลืตาสาที่ไหนจะไปหาอ่านได้ ส่วนที่อ้างว่าแจกไปก็ไม่อ่านนั่นมันฟังไม่ขึ้นนะครับ เขาจะอ่านหรือไม่ก็เป็นสิทธิของเขา แต่เมื่อถามว่าเขาเห็นด้วยกับสิ่งนี้ไหมก็ต้องเอาถึงนั้นให้เขาดูเสียก่อน

แต่อย่างไรก็ตาม ผมเห็นว่า การไม่ให้ฝ่ายคัดค้านร่างรัฐธรรมนูญมาแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยนั้น ก็มีข้อเสียเหมือนกันเพราะเราไม่รู้ว่ามีใครบ้าง เพราะพวกคัดค้านเปลี่ยนไปเป็นการเคลื่อนไหวใต้ดินแทน มีการแจกเอกสารของฝ่ายตัวเองจนมีเสียงไว้วางใจว่าเป็นรัฐธรรมนูญปลอม ทั้งที่อีกฝ่ายอ้างว่าเป็นการซื้อเสียงของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เท่านั้น ซึ่งฝ่ายไม่เห็นด้วยเขาก็ไม่ซื้อเสียงมาตีแผ่ จะนำข้อดีมาเสนอทำไม นอกจากนั้นยังมีการเคลื่อนไหวแบบบิดเบือนเช่นว่า รัฐธรรมนูญจะเลิกสิทธิ 30 บาท หรือเลิกเงินช่วยเหลือผู้สูงอายุ เป็นต้น แต่ถ้าเปิดโอกาสให้มาตีเบตกันอย่างเปิดเผยการบิดเบือนจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ทำไม่ได้

ดังนั้น การทำประชามติครั้งนี้จึงเป็นเรื่องยากที่จะคาดเดา ในครั้งที่แล้วมีคะแนนลงประชามติคิดเป็นร้อยละ 57.61 เท่านั้น แล้วชนะกันที่ 4 ล้านเสียง ตอนนั้นสถานการณ์สี่ล้อเพิ่งจะก่อร่างยังไม่เข้มข้นถึงตอนนี้ความขัดแย้งทางการเมืองรุนแรงชัดเจนยิ่งกว่าตอนนั้น ถ้าครั้งนี้ประชาชนออกมาลงประชามติมากสถานการณ์ก็อาจพลิกผันได้อย่าลืมนะว่าเมื่อตัดสินใจกันด้วยวันแมนวันโหวตพรรคของทักษิณชนะการเลือกตั้งมาเกือบ 10 ปี

แล้วครั้งนี้มีสถานการณ์พิเศษคือ พรรคประชาธิปัตย์หลายคนออกมาประกาศไม่รับร่างรัฐธรรมนูญด้วย แม้มวลชนของพรรคส่วนหนึ่งจะไปทาง กปปส.ที่เทพเทือกประกาศสนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญก็ตาม รวมถึงตัวแปรจากกลุ่มอาชีพต่างๆ เช่น ผู้พิพากษา และเอ็นจีโอ เป็นต้น ที่สำคัญครั้งนี้ฝ่ายตรงข้ามไม่มีกระแสรับไปก่อนแล้วค่อยมาแก้ทีหลัง เพราะรู้แล้วว่า ร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านประชามตินั้นแก้ยาก แม้ พล.อ.ประยุทธ์จะพูดที่เล่นที่จริงว่าถ้าร่างรัฐธรรมนูญไม่ผ่านจะร่างเองนั้นก็ไม่มีใครกลัวเพราะร่างรัฐธรรมนูญแบบนี้ฝ่ายที่มาจากการเลือกตั้งยังมีความชอบธรรมที่จะแก้ไข และไม่มีใครกลัวว่าถ้าไม่ผ่านการเลือกตั้งจะยิ่งหอดเวลาไปด้วย เพราะเห็นว่ารัฐบาล คสช.คงจะทนกระแสไม่ได้และประกาศต่อประชาคมโลกไปหลายครั้งแล้วว่าจะอยู่ตามโรดแมป คือให้มีการเลือกตั้งในปี 2560 เท่านั้น

ผมจึงไม่ค่อยเชื่อที่มีคนพูดกันว่าลึกๆ แล้วฝ่ายเพื่อไทยก็ต้องการให้รัฐธรรมนูญผ่านเพื่อจะได้เลือกตั้งเร็วๆ เพราะเขาเห็นแล้วว่า ถ้าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านจะปิดฉากพรรคเพื่อไทยไปอย่างน้อย 2 สมัย แม้จะชนะเลือกตั้งก็ตาม เพราะถ้าร่างรัฐธรรมนูญผ่าน คำถามพ่วงก็น่าจะผ่านด้วย ถ้าคำถามพ่วงผ่าน ส.ว. 250 เสียงก็จะมิสิทธิเลือกนายกฯ ด้วย อย่างน้อยถึง 2 สมัยเลือกตั้ง ส.ว. 250 เสียงบวกกับ ส.ส. 500 เสียงครึ่งหนึ่งต้องมีเสียงถึง 376 เสียง ซึ่งเป็นเรื่องยากที่พรรคเพื่อไทยจะได้เสียงขนาดนั้น

เว้นทางเดียวคือมีคนใน คสช.แอบไปจับมือกับทักษิณนั่นแหละ พรรคเพื่อไทยจึงจะได้เป็นรัฐบาล

ส่วนที่มีคนบอกว่าถ้าไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้อาจจะเจออะไรที่แย่กว่าก็ได้ ผมคิดว่ามันยังไม่ถึงตรงนั้นถึงเวลาที่ค่อยพลิกแพลงแนวทางกันใหม่ แต่เฉพาะหน้ามันเห็นชัดแล้วว่าถ้าร่างรัฐธรรมนูญผ่านไปพรรคเพื่อไทยก็จบ เกมนี้นายใหญ่ก็คงต้องสั่งให้สู้สุดฤทธิ์

การทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญจะเป็นการพิสูจน์อนาคตของพรรคเพื่อไทย และนายใหญ่ก็ว่าได้ .